

Motion till riksdagen 2023/24:1011

av **Lawen Redar (S)**

Acceleration av klimatomställningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att accelerera klimatomställningen så att Sverige når klimatmålen till 2030 och nettonollutsläpp av växthusgaser till 2045 och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den högerkonservativa regeringens första budget innebar en totalomvändning i den svenska klimatpolitiken. Klimatmålen kommer inte att uppnås på grund av den högerkonservativa regeringens fattade beslut, vilket även framgår av regeringens budgetanalys. Bonusen till elbilar har slopats, skatten på drivmedel har sänkts, reseavdraget kommer att gynna bilåkande och efter en utvärdering kan man konstatera att en tredjedel av reformutrymmet gick till fossila subventioner. Trots att EU utvecklar sitt klimatramverk i snabb takt med en ny klimatlag, nya klimatmål till 2030 och mål om klimatneutralitet till 2050, väntas Sverige inte ens nå klimatmålen till 2030.

IPCC, FN:s klimatpanel, konstaterar i sin sjätte utvärderingsrapport att den globala uppvärmningen nu uppgår till 1,1 grader och kan komma att öka till 1,5 grader redan under 2030-talet. De globala utsläppen av växthusgaser fortsätter att öka, detta trots att kraftfulla minskningar behövs för att nå målsättningarna i Parisavtalet. De svenska förutsättningarna för att åstadkomma detta är goda. Klimatpolitiska rådet konstaterade i 2021 års rapport att klimatomställningen nått ett annat läge. Näringslivets ökade aktivitet syns inte minst i Skellefteå, Luleå och Boden där några av Europas största industriinvesteringar i fossilfria energikällor och industriprocesser pågår. Även om den högerkonservativa regeringen går i motsatt riktning behövs större utsläppsminskningar i Sverige. För att uppnå målet om klimatneutralitet 2050 krävs en stor förändring av samhället. Det vill säga att gå från en fossildriven till en fossilfri ekonomi som inte längre bidrar till den globala uppvärmningen.

Klimatpolitiska rådets rapport för 2023 anger att kortsiktiga krisåtgärder tycks försämra möjligheten att nå långsiktiga mål om effektivare energi-, material- och

produktanvändning och diversifierad tillförsel. Om resursprischocker motiverar politiska insatser som undergräver klimatomställningsbehoven måste den högerkonservativa regeringen vara bättre förberedd. Istället kan tillfälliga stödinsatser vara mer träffsäkra för att inte motverka långsiktiga samhällsmål. Detsamma gäller de storskaliga industrietableringarna som förutsätter hög hastighet vad gäller planeringsprocesser och samarbetsformer mellan de olika politiska nivåerna. Processerna behöver förnyas så att de klarar en accelererad omställning. Enligt Klimatpolitiska rådet kommer det att krävas en totalomställning på några väsentliga områden som energi- och resursanvändningen, biomassa från skogs- och jordbruk samt upptag och lagring av koldioxid. Politiken har en avgörande roll för klimatomställningen. Den avser att understödja nödvändig teknisk utveckling, prissätta utsläpp av växthusgaser samt underlätta beteendeförändringar för att stärka legitimiteten för klimatomställningen i samhället.

Den högerkonservativa regeringen ska enligt klimatlagen presentera en klimatpolitisk handlingsplan för den kommande mandatperioden. Varje medlemsstat ska lämna in ett utkast på uppdaterad integrerad nationell energi- och klimatplan senast den 30 juni 2023. Det vilar ett tungt ansvar på den högerkonservativa regeringen att vårda och bygga vidare på de tidigare ambitionerna. Nu bör, med anledning av att uppvärmningen ökar, regeringens klimathandlingsplan besvara hur klimatomställningen ska accelereras i Sverige. Utsläppen av växthusgaser har såhär långt minskat med omkring en tredjedel sedan år 1990. Två tredjedelar återstår under perioden fram till 2045. Därför behövs en acceleration.

Lawen Redar (S)